

Motion till riksdagen 2026/27:21

av **Magnus Oscarsson (KD)**

Undantag från beteskravet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska ge i uppdrag till Jordbruksverket att utreda frågan om att ge vissa mjölkgårdar med lösdrift undantag från beteskravet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

År 1988 infördes beteslagstiftningen i Sverige och motsvarande lag som bara finns i Sverige. Denna lag har inte moderniserats sedan dess trots att dagens mjölkproduktion ser helt annorlunda ut. Eftersom dagens moderna lösdriftsstall skiljer sig helt från hur stallmiljöerna såg ut när lagen infördes för nästan 40 år sedan behöver reglerna anpassas till dagens förutsättningar.

På den tiden var merparten av korna uppbundna i stallar, i dag går över 80 procent av mjölkorna fritt i lösdrift. Det svenska beteskravet är till för att garantera att mjölkorna får utöva sitt naturliga beteende under årets varmare månader. De kor som går i lösdrift kan dock röra sig fritt och utöva sitt naturliga beteende året om; de väljer själva när de äter, vilar och när de vill mjölkas. Sveriges bönder har en hög medvetenhet om djurskydd och är måna om sina djurs hälsa.

Enskilda utredaren Elisabeth Nilsson kom med sitt betänkande den 29 augusti 2024. Utredningens förslag var att dagens lagkrav, som säger att alla mjölkkor måste beta ett visst antal dagar per år, bör lättas upp. Ett undantag skulle ge mjölkbönder bättre möjligheter att utveckla sina gårdar. I dag finns det ungefär hälften så många mjölkkor som på 1980-talet, trots att Sveriges befolkning har ökat med över två miljoner under samma period.

En rapport från Sveriges lantbruksuniversitet visar att utvecklingen kommer att fortsätta om inget förändras. År 2053 väntas antalet kor ha halverats ännu en gång och antalet mjölkgårdar ha minskat från dagens ca 2 500 till bara 360. Om gårdarna fortsätter att försvinna kommer också öppna landskap och arbetstillfällen på landsbygden att försvinna. Det leder till att det blir svårare att hitta svenskt kött och mjölk i butikerna.

Mer mat behöver importeras och ett tydligt exempel på det är osten. I dag kommer omkring 60 procent av all ost i svenska butiker från länder där djurvelfärden är lägre än i Sverige och krav på bete inte ens existerar. Regeringen bör ge uppdraget till Jordbruksverket att utreda att ge vissa mjölkgårdar med lösdrift undantag från beteskravet.

Magnus Oscarsson (KD)